

VILÁG VÉGE 2050?

Az ausztrál *Breakthrough – National Centre for Climate Restoration* „for-gatókönyv alapú előrejelzése” szerint 2050-re nagy valószínűség szerint véget ér az emberi civilizáció. Ennek gyökere az exponenciálisan növekvő kártételekkel járó klímaváltozás, párosulva a globális cselekvőképtelenséggel. *James Lovelock*, a klímaváltozás egyik „felfedezője” 2006-ban tette közzé borúlátó jóslatait. Számításai szerint a XXI. század végére 6 milliárd ember ki fog halni, azaz kb. 500 millióan maradunk, s az északi területeken „húzzuk majd meg magunkat”. Az óceán-szivattyúkról és egyéb világjobbító technikai újítási terveiről, valamint optimista Gaia-elméletéről ismert tudós utóbbi cikkeinek címei nem hagyják közömbösen az embert: *Enjoy life while you Can*, *The Vanishing Face of Gaia*, végül *We can't save the Planet*.

2050 bő három évtized múlva esedékes. Vajon bolygónk kibírja-e még az emberi tevékenység káros hatásait addig? Pontosabban fogalmazva nem idézünk-e elő akaratlanul olyan visszafordíthatatlan ökológiai változásokat a Földön, melyek ellehetetlenítik kultúránkat jelenlegi formájában? A YouGov közvéleménykutatást végzett 2015-ben, mely során 1000 amerikai kérdeztek meg, véleményük szerint mi fogja előidézni a világvégét. Mindössze 20% gondolta ezt valószínűtlennek, a legvalószínűbb oknak [28%] az atomháborút tartották az emberek. A globális felmelegedés második helyen szerepelt [16%], de a „futottak még” kategóriában szerepelt még a zombiuralom is. [Talán nem véletlenül: 2013-ban jelent meg a Z világháború c. film, s mint tudjuk, a média „valóságot” tud teremteni.] A hollywoodi álmogyár egyik kedvenc története a világvége plasztikus ábrázolása, elég az *Oblivion*, az *Éli könyve*, vagy a 2012 műalkotásokra gondolunk. A Lépések mint mindig, olyan – néha aprónak tűnő – kezdeményezéseket, projekteket, kutatásokat mutat be, melyek hozzájárulnak a 2050-es évszám

kitolásához. Emellett jelen számunkban 18 olyan kortárs elméletalkotót sorolunk fel, akiktől egy fenntartható paradigmát várhatunk, ami feltétlenül szükséges feltétele a valódi fenntarthatóságnak.

Ám a világvégéről alkotott vélemény végső soron világnézeti kérdés. A kereszténység kinyilatkoztatása szerint Istenen kívül senki nem tudja, mikor és hogyan lesz világvége, de mindnyájunknak dolgoznia kell az elkerülésén: jó embernek lenni. Ez a vallás látszólagos paradoxona: bízni és várni a szubjektív [=egyéni halál] és objektív pozitív világvégét [Isten országában élni tovább], mégis dolgozni elkerülésén, elodázásán. A fiatalok és fenntarthatósággal nem foglalkozók körében nagyobb az optimizmus, mint a tudósok és civilek között. Hallgatóim általában számukra értelmezhetetlen messzeségbe teszik a világvégét, s nem is nagyon próbálom lebeszélni őket erről.

De a valódi hurráoptimizmus a politikai elit részéről tapasztalható: akik – tisztelet a kivételnek – néha beszélnek, aláírnak, építenek ezt-azt a fenntarthatóság jegyében, ám mintha egy pillanatig sem gondolnák komolyan, hogy a világ megmentése legalább átmenetileg fontosabb lenne a mindenáron hatalmon maradásuknál. A *Míg a világvége el nem választ* c. film egy vicces jelenete jut eszembe. A történet szerint biztosra válik, hogy a Földet 3 héten belül telibe találja egy aszteroida, melytől bolygónk menthetetlenül felrobban. A főszereplő újdonsült pár három szerelmes-baráti hetet tölt együtt, s elvetődnek technooptimista ismerőseik körébe is, akik elegendő konzervet gyűjtenek, edzenek, s az új szupererős bunkert mutatják be büszkén. Főhőseink kérdő tekintetére pedig valami ilyesmi választ adnak: – *De hát ez a fal titánium!*

Tóth Gergely

IMPRESSZUM

Lépések a fenntarthatóság felé – Hibrid lektorált tudományos folyóirat és szakmai magazin A **Lépések a fenntarthatóság felé** c. szaklap évente négyszer jelenik meg a KÖVET és a TTMK szerkesztésében. Előfizetésben terjeszti a KÖVET Egyesület. Előfizethető a www.kovet.hu internetes oldalon, a +36-20-246-9541 telefonszámon vagy az info@kovet.hu címen. Az éves előfizetés díja 5000 Ft [önköltségi ár magánszemélyeknek], illetve 10 000 Ft [támogatói ár]. A szaklap KÖVET-tagok számára ingyenes.

A megjelent cikkek a szerkesztőség jóváhagyásával és a forrás megjelölésével szabadon közölhetők. A tudományos rovatokban megjelenő cikkeket a Magyar Tudományos Művek Tárában [MTMT] lektorált szakkikként regisztrálják.

A **KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdaságért** a környezettudatos és társadalmilag felelős szervezeti működést segítő nonprofit, független szervezet, amely az INEM, a GRI és a Global Footprint Network nemzetközi hálózatának tagja. H-1062 Budapest, Aradi u. 63. +36-20-246-9541 | info@kovet.hu | www.kovet.hu | Facebook/kovetegyesulet

A **TTMK** [Tisztább Termelés Magyarországi Központja] a UNIDO/UNEP által kezdeményezett tisztább termelési központok nemzetközi hálózatának tagja, amelynek célja a megelőző környezetvédelem magyarországi elterjesztése. H-1093 Budapest, Fővám tér 8. | 06-1-482-5251 | ttmk@uni-corvinus.hu <http://hcpc.uni-corvinus.hu>

Kiadó: KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdaságért

Alapító szerkesztő: Prof. dr. Tóth Gergely

Főszerkesztő: Prof. dr. Takácsné dr. habil György Katalin

Szakmai lektor: Prof. dr. Takácsné dr. habil György Katalin, dr. habil Szigeti Cecília

Felelős szerkesztő: dr. Nagy Zita Barbara

Tudományos rovatok vezetői: dr. habil Harangozó Gábor [Ökológiabnyom], dr. Hetesi Zsolt [Klímavédelem], dr. habil Parádi-Dolgos Anett [Boldogság-gazda[g]ság], dr. Pataki György [Szemle], Prof. dr. Tóth Gergely [Humánökonómia], Prof. dr. Zilahy Gyula [Technológia]

Szerkesztőbizottság elnöke: Prof. dr. Kerekes Sándor

Titkár: Baka Éva

Szerkesztőbizottság: dr. Antal Z. László, Prof. dr. Bod Péter Ákos, dr. Borzán Anita, dr. Csizsárik-Kocsir Ágnes, Prof. dr. Csutora Mária, Prof. dr. Dusek Tamás, dr. habil Fogarassy Csaba, dr. Fülöp Sándor, Gärtner Szilvia, dr. Harangozó Gábor, dr. Hetesi Zsolt, dr. Horváth Balázs, Prof. dr. Kerekes Sándor, dr. Kiss Tibor, dr. Kocsis Tamás, dr. habil Koltai László, dr. habil Málóvics György, dr. Mellár Tamás, dr. habil Milics Gábor, dr. habil Papp-Váry Árpád, dr. Pataki György, dr. Solt Katalin, dr. Szabó Dániel Róbert, dr. habil Szigeti Cecília, dr. Szigeti Tamás János, dr. Takács Dávid, Prof. dr. Takácsné dr. habil György Katalin, dr. Torma András, Prof. dr. Tóth Gergely, Prof. dr. Zilahy Gyula

Olvasószerkesztő: Horváth Erzsébet

Tördelő: Farkas Petur

Címlap, layout: ICONICA

Nyomda: Folprint – A ZÖLD nyomda

A szaklap KÖVET-tagok számára ingyenes, régebbi számai letölthetők a KÖVET honlapjáról: www.kovet.hu/lepesek-szaklap

A kiadványhoz Cyclus Offset papírt használtak fel, amely klórszármazékok és optikai fehérítő nélkül készült, újrahasznosított hulladék papír

Megjelenik 1000 példányban
ISSN 1786-9536

A Lépések megjelenését a Pallas Athéné Geopolitikai Alapítvány támogatja

